

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1221460/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא, הרב א' אהרן כץ, הרב שלמה שפירא

המערערת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אור גל און)

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד דורון אלחריזי)

הנדון: מחילת כתובה לעומת הסכם הכולל התחייבות למחול – 1221460-1

החלטה

לפני בית הדין מונח ערעורה של האישה על החלטת בית הדין האזורי שלפיה לא ידון בית הדין בתביעת הכתובה, לאור האמור בסעיף 26 ל"הסכם יחסי ממון בין בני זוג, שלום בית ולחילופין גירושין" כדלהלן: "עם סידור הגט ובכפוף לביצועו מותרת האישה על כתובה ומזונותיה."

הסכם שלום בית זה קיבל תוקף של פסק דין בבית המשפט ביום י"ד בטבת תשס"ד (8.1.04).

לדברי האישה, האישה אינה יכולה לחזור בה מסעיפים בהסכם שעליהם חתמה ואשר אושרו בבית המשפט, ומשכך חלה המחילה על הכתובה שנעשתה בהסכם זה שקיבל תוקף של פסק דין. לעומתו טוענת האישה שמכיוון שהבעל לא עמד בתנאים הבסיסיים של ההסכם – מחילתה בטלה.

בית הדין קיבל עמדת הבעל שמכיוון שבית המשפט אישר הסכם זה, ואישר במפורש את הסעיף העוסק בעניין הכתובה, חלה מחילתה על הכתובה [מכוח המחילה עצמה המוכחת נוכח אישור בית המשפט, אף שלא מכוחו של האישור גופו], ואין אחר מחילה כלום. משכך, האישה אינה יכולה לחזור ממחילתה.

אחרי העיון בהסכם הממון ובאישור שניתן לו יש לדחות את עמדת בית הדין ולקבוע כדלהלן:

לשון ההסכם המצוטטת לעיל קובעת שעם סידור הגט ובכפוף לביצועו תותר האישה על כתובה. לשון זה מורה שהמחילה לא תהיה מיידית עם אישור ההסכם אלא רק בעת סידור הגט. הדבר מוכרח, דאי לא נימא הכי הרי הבעל והאישה חיו ללא כתובה לפי הסכם זה – דבר האסור על פי דין. זהו הנימוק שסעיף מחילת כתובה בהסכמי גירושין ובוודאי בהסכמי שלום בית ולחילופין גירושין מנוסח בלשון זו.

משכך, האישה מעולם לא מחלה על כתובה. הסכם זה מהווה התחייבות של האישה למחול על כתובה בעת סידור הגט, התחייבות למחול אך לא מחילה. ומשכך, כיוון שבעת סידור הגט סירבה האישה למחול ודרשה את כתובה, אין כאן מחילה וחיוב הכתובה במקומו עומד.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הן אמת, ייתכן שהבעל יוכל לתבוע את האישה על שאינה מקיימת את חלקה בהסכם ואינה עושה את שהתחייבה לעשות, מחילה על כתובתה. תביעה זו, אם תוגש, תידון במקום שתידון. אך אין בדבר כדי לפטור את בית הדין מלדון בכתובה שלא נמחלה.

אך למעלה מזה עיון באישור של בית המשפט מורה שבית המשפט מעולם לא נתן תוקף למחילת הכתובה, שהרי כותרת סעיף 26 להסכם היא "כתובה ומזונות", אך באישור שנתן בית המשפט נכתב:

אני מאשרת את ההסכם ונותנת לו תוקף של פסק דין בעניינים דלקמן:

א. [...]

ב. [...]

ג. מזונות הקטינה ומזונות האישה, סעיפים 14–18, 26.

בית המשפט פירט פרט היטב בסעיפים א, ב, ג לאישורו אלו סעיפים הוא מאשר ובאלו עניינים, וכתב במפורש שאישור סעיף 26 הוא לעניין מזונות האישה בלבד, הרי שבית המשפט מעולם לא נתן תוקף משפטי למחילת הכתובה של האישה [וגם לא יכול היה לעשות זאת, מחוסר סמכותו בעניין הכתובה]. ולפיכך מחילת הכתובה אין לה תוקף משפטי ולכל היותר יש לה פן הסכמי, שלא קיבל תוקף של פסק דין לא בבית המשפט ובוודאי לא בבית הדין. לפיכך, כאמור, מחילת האישה מעולם לא חלה, וגם התחייבותה למחול עם סידור הגט אין לה תוקף משפטי.

מסקנה ומתן הוראות

לאור האמור בית הדין קובע:

א. בית הדין מקבל את הערעור.

ב. האישה לא מחלה על כתובתה וההתחייבות שבכתובה בתוקפה עומדת.

הדיון בחיוב זה יתקיים בפנינו.

ג. אנו קובעים מועד לדיון בתביעת הכתובה לגופה ליום י"ט באלול תשע"ט (19.9.19) [...]

ד. ההחלטה מותרת לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של הצדדים.

ניתן ביום כ"ה בתמוז התשע"ט (28.7.2019).

הרב שלמה שפירא

הרב א' אהרן כץ

הרב אליעזר איגרא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה